

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/47/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117200946
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Gavalcová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2117200946.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Renáta Gavalcová a sudkýň: JUDr. Katarína Slováčeková a JUDr. Iveta Jankovičová, v právnej veci žalobkyne: A. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, C., zastúpená advokátkou: JUDr. Mária Jezerská, AK so sídlom Hlavná 42, Trnava, proti žalovanému: Q. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX/X, C., o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu, rozhodujúc o nariadení neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 23. januára 2017 č.k. 16C/3/2017-68 takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým zakazuje žalovanému nakladať s nehnuteľnosťami nachádzajúcimi sa v okrese, obci a k.ú. C., ktoré sú zapísané na LV č. XXXX ako byt č. XX na X. podlaží bytového domu - XX b.j. + NP - A. X, súp. č. XXXX postaveného na parc. č. 1635/105 vchod A. X, spoluvlastnícky podiel 1/1 spolu s podielom priestoru na spoločných častiach a zariadeniach tohto domu o veľkosti 93/10000 ako i k bytu prislúchajúcom spoluvlastníckom podiele o veľkosti 93/10000 z pozemku parc. č. 1635/105 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 510 m² podľa KN parcela registra „C“ evidovanej na katastrálnej mape, umiestnenej v zastavanom území obce; v okrese, obci a k.ú. C., ktoré sú zapísané na LV č. XXXX ako nebytový priestor - priestor č. X - č. X na prvom podlaží bytového domu XX b.j. + NP - A. X súp. č. XXXX postaveného na parc. č. 1635/105 - A. X, spoluvlastnícky podiel 93/10000 s podielom priestoru na spoločných častiach a zariadeniach tohto domu veľkosť 45/10000, ako i prislúchajúci spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 45/10000 z pozemku par. č. 1635/105 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 510 m² podľa KN parcela registra „C“ evidovanej na katastrálnej mape, umiestnenej v zastavanom území obce; v okrese Banská Štiavnica, obci a k.ú. M. A. zapísané na LV č. XXXX - pozemky par. registra „C“ evidované na katastrálnej mape v zastavanom území obce, par. č. 159/4 - trvalé trávne porasty o výmere 14 m², par. č. 160/7 - trvalé trávne porasty o výmere 11 m², par. č. 2309/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 44 m², par. č. 2309/3 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 20 m², par. č. 2309/4 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 36 m², par. č. 2309/5 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 27 m², ako i stavba rekreačný dom súp. č. 903 na parc. č. 2309/4 v podiele 1/1 a to tak, že tieto nehnuteľnosti nemôže predať, darovať, iným spôsobom scudzit' ani zaťažiť.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovenia § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, § 324 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zák.č. 160/2015 Z.z., § 38 zákona č. 162/1995 Z.z.

3. Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia. Žalobkyňa v konaní nepreukázala ani neosvedčila danosť nároku na nariadenie neodkladného opatrenia, potrebu neodkladnej úpravy pomerov, resp. obavy z

ohrozenia exekúcie. Z návrhu ani predložených dôkazov či tvrdení nevyplýva, že by žalovaný mal v úmysle s nehnuteľnosťami akýmkoľvek spôsobom nakladať. Za daného stavu by potom zásah do výkonu vlastníckych práv žalovaného bol zjavne neprimeraný. Preukázanie týchto predpokladov spočíva práve na žalobcovi. Ak aj došlo k uzavretiu dohody o vypořádání BSM, ktorým sa dlžníčka „zbavila“ majetku a nehnuteľností, ktorých vlastníkom sa stal žalovaný, samo osebe to nemá za následok prípadnú a predovšetkým preukázateľnú nevykonalnosť pohľadávky. Z listov vlastníctva nevyplýva žiadny úkon, ktorý by smeroval k prevodu vlastníckeho práva žalovaného na inú osobu, takýto zápis /plomba/ sa na listoch vlastníctva nenachádza /rovnako ani poznámka o začatí tohto konania/. Z toho vyplýva, že sa nejedná o reálnu hrozbu scudzovania nehnuteľností /či inému spôsobu nakladania s nimi/, ktorá by aktuálne vyžadovala bezodkladnú úpravu pomerov. Ďalej súd uviedol, že pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je zvlášť potrebné prihliadnuť na jeho subsidiárny charakter vo vzťahu k zabezpečovaciemu opatreniu. Nebolo preukázané, že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením tak, ako to vyžaduje zákon. Je potrebné konštatovať, že žalobkyňa nepreukázala dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia a potrebu bezodkladnej úpravy pomerov či ohrozenie exekúcie /nie je zrejmé a preukázané, či dlžníčka nevlastní ďalší majetok, z ktorého prípadne pohľadávka môže byť uspokojená/, ani neosvedčila nedosiahnuteľnosť sledovaného účelu zabezpečovacím opatrením, resp. iný inštitút - napr. poznámka na liste vlastníctva. Nariadením neodkladného opatrenia by došlo k zásahu do vlastníckych práv žalovaného, ktorý nie je vo vzťahu k žalobkyni dlžníkom a aktuálne nie je ani preukázané, že by so svojim vlastníctvom od jeho nadobudnutia /doba viac ako dvoch rokov/ nakladal.

4. Proti tomuto rozhodnutiu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne a žiadala odvolací súd, aby napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v plnom rozsahu vyhovie. V odvolaní namietala, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, čím sú dané dôvody odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) OSP. Žalobkyňa vo svojom odvolaní uviedla, že neobstojí námietka súdu prvej inštancie, že v danom prípade má zabezpečovacie opatrenie prednosť pred neodkladným opatrením v zmysle ustanovenia § 324 ods. 3 CSP, nakoľko podľa § 343 ods. 1 CSP zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa ak je obava, že exekúcia bude ohrozená, avšak žalobkyňa v tomto konaní nemá voči žalovanému peňažnú pohľadávku. Peňažnú pohľadávku má voči dlžníčke - manželke žalovaného, ktorá sa zbavila svojho majetku tak, že titulom vypořádania BSM previedla všetko svoj majetok na žalovaného, pričom však dlžníčka nie je účastníkom konania vo veci samej. Taktiež nariadenie zabezpečovacieho opatrenia by žiadnym spôsobom neobmedzilo žalovaného v prevode tohto majetku na tretiu osobu, avšak postavenie žalobkyne by sa po takomto úkone žalovaného výrazne sťažilo, pretože by musela podať ďalšiu odporovateľnú žalobu. Sledovaný účel teda nemôže dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, čo bolo zdôraznené aj v samotnom návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, a to aj s poukazom na judikatúru.

5. Taktiež odvolateľka nesúhlasila s názorom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej veci zo strany žalobkyne nebol využitý inštitút v zmysle § 38, 39 zákona č. 162/1995 Z.z., ktorý umožňuje na liste vlastníctva na návrh strany sporu zápis v časti poznámka ohľadne prebiehajúceho súdneho sporu s tým, že táto poznámka bráni nakladaniu s nehnuteľnosťou. Tento záver súdu nie je správny, pretože podľa § 38 citovaného zákona táto poznámka informuje o prebiehajúcom spore ohľadne danej nehnuteľnosti. Obmedzujúci charakter by mala až poznámka zapísaná v liste vlastníctva na základe súdom nariadeného neodkladného opatrenia. Z uvedeného je tak zrejmé, že informatívna poznámka nenahrádza inštitút neodkladného opatrenia a mohla by byť zriadená pre účely konania vo veci samej, pričom sa nevzťahuje na konanie o tomto neodkladnom opatrení.

6. Odvolateľka poukázala ďalej na skutočnosť, že v prejednávanej veci bezprostredne hroziaca ujma spočíva v tom, že žalovaný, ktorý získal nehnuteľnosti na základe odporovateľného právneho úkonu, nie je v dispozícii s týmito nehnuteľnosťami ničím obmedzovaný a teda ich môže na základe scudzovaných právnych úkonov previesť na tretie osoby, resp. ich zaťažiť, čím by bol výkon súdneho rozhodnutia v prípade úspechu žalobkyne v konaní o odporovateľnom právnom úkone nielen ohrozený, ale úplne zmarený (uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 7/2012-9). Žalobkyňa osvedčila pravdepodobnosť nároku uplatňovaného v tomto konaní, keď je nesporné, že dlžníčke -F. S. bola rozsudkom Okresného súdu v Trnave sp. zn. 13C/83/2012-405 zo dňa 05.06.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu

Tnava č.k. 23Co/875/2015-481 zo dňa 19.12.2016 uložená povinnosť zaplatiť právnej predchodkyni žalobkyne sumu 58.800,- eur spolu s príslušenstvom. Ďalej žalobkyňa poukázala na konanie F. S., ktorá potom, čo bola proti nej podaná žaloba o zaplatenie sumy 58.800,- eur na súde dňa 13.07.2012, previedla všetok svoj majetok na základe Dohody o vyporiadaní BSM dňa 23.09.2014 na svojho manžela - žalovaného.

7. Ďalej odvolateľka uviedla, že zo zmyslu právnej úpravy odporovateľných právnych úkonov jednoznačne vyplýva, že pokiaľ k ďalšiemu prevodu ušlého majetku dlžníka ešte nedošlo, je povinnosťou všeobecného súdu chrániť primárny nárok veriteľa a hroziacemu prevodu tohto majetku zabrániť nariadením neodkladného opatrenia, ktorého nariadením sa nezasiahne do vlastníckeho práva žalovaného nad nevyhnutnú mieru. Žalovaný bude totiž naďalej oprávnený nehnuteľnosti držať, užívať, požívať ich plody a úžitky. Predmetným neodkladným opatrením nedôjde o ohrozenie životného štandardu žalovaného a k neprimeranému obmedzeniu jeho vlastníckych práv. Ujma žalovaného by teda nebola zjavne neprimeraná výhoda, ktorú by nariadením neodkladného opatrenia získala žalovaná.

8. K odvolaniu žalobkyne zaslal písomné vyjadrenie žalovaný, v ktorom uviedol, že žiada, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie z dôvodu, že súd vychádzal zo skutkových zistení, z ktorých vyvodil správny právny názor. Uviedol, že doteraz s nehnuteľnosťami nenakladal, je ich výlučným vlastníkom a nebolo vôbec zo strany žalobkyne preukázané, že má iný úmysel a súd prvej inštancie správne konštatoval, že neohrozuje pohľadávku žalobkyne.

9. Krajský súd v Tnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie prípúšťal (§ 470 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovanej je možné priznať úspech, z dôvodu ktorého je potrebné napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 388 CSP zmeniť, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

10. Predmetom konania vo veci vedenej pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 16 C 3/2017 je žaloba žalobkyne, ktorou sa domáha určenia, že voči nej je právne neúčinná Dohoda o vyporiadaní zrušeného bezpodielového spoluvlastníctva spísaná notárkou JUDr. Danielou Jaškovou vo forme notárskej zápisnice N 149/2014 - Nz 34585/2014 zo dňa 23.09.2014 uzavretej žalovaným a jeho manželkou F. S., predmetom ktorej sú nehnuteľnosti nachádzajúce sa v okrese, obci a k.ú. C., ktoré sú zapísané na LV č. XXXX ako byt č. XX na X. podlaží nebytového domu - XX b.j. + NP - A. X, súp. č. XXXX postaveného na parc. c. 1635/105 vchod A. X, spoluvlastnícky podiel 1/1 spolu s podielom priestoru na spoločných častiach a zariadeniach tohto domu o veľkosti 93/10000 ako i k bytu prislúchajúcom spoluvlastníckom podiele o veľkosti 93/10000 z pozemku parc. č. 1635/105 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 510 m² podľa KN parcela registra „C“ evidovanej na katastrálnej mape, umiestnenej v zastavanom území obce; v okrese, obci a k.ú. C., ktoré sú zapísané na LV č. XXXX ako nebytový priestor - priestor č. X - č. X na W. podlaží bytového domu XX b.j. + NP - A. X súp. č. XXXX postaveného na parc. č. 1635/105 - A. X, spoluvlastnícky podiel 93/10000 s podielom priestoru na spoločných častiach a zariadeniach tohto domu veľkosť 45/10000, ako i prislúchajúci spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 45/10000 z pozemku par. č. 1635/105 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 510 m² podľa KN parcela registra „C“ evidovanej na katastrálnej mape, umiestnenej v zastavanom území obce; v okrese Banská Štiavnica, obci v k.ú. M. A. zapísané na LV č. XXXX - pozemky par. registra „C“ evidované na katastrálnej mape v zastavanom území obce, par. č. 159/4 - trvalé trávne porasty o výmere 14 m², par. č. 160/7 - trvalé trávne porasty o výmere 11 m², par. č. 2309/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 44 m², par. č. 2309/3 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 20 m², par. č. 2309/4 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 36 m², par. č. 2309/5 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 27 m², ako i stavba rekreačný dom súp. č. XXX na parc. č. 2309/4 v podiele 1/1 .

11. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým návrh žalobkyne o nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol.

12. V zmysle § 324 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie (ods. 1). Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd (ods. 2). Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (ods. 3).

13. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V ods. 2 pod písm. a) až h) zákon demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia za podmienok ustanovených osobitným predpisom môže súd nariadiť kontrolu dodržiavania neodkladným opatrením nariadenej povinnosti technickými prostriedkami.

14. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327 (teda neodmietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahujúci predpísané náležitosti, alebo ako nezrozumiteľný alebo neurčitý), nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. Podľa ods. 2 o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu. Podľa ods. 3 uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať.

15. V zmysle § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa ods. 2 pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16. V zmysle § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Podľa ods. 2 ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

17. Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené a podľa § 334 CSP súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

18. Podľa § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkové právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

19. Podľa § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

20. Podľa § 116 Občianskeho zákonníka blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne počítavala ako vlastnú ujmu.

21. Z povahy neodkladných opatrení a aj úpravy rozhodovania o nich vrátane konaní súdov predchádzajúcich príslušnému rozhodnutiu v základnom predpise civilného procesného práva (v CSP) je zrejmé, že zákonom ustanovenou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladne upraviť pomery strán do toho času, než tieto budú upravené konečným rozhodnutím. Takáto potreba je daná naliehavosťou situácie, v ktorej vyčkávanie až na konečné rozhodnutie (vydané po riadne vykonanom dokazovaní) nemusí byť únosným, pretože by tu práve očakávateľné zdržanie spôsobené potrebou zachovania všetkých (o. i. procesných) postupov v konaní o veci mohlo viesť k ujme, ktorú by neskôr šlo len ťažko (ak vôbec) odvrátiť. Tu je tiež potrebné si uvedomiť nezanedbateľné

rozdiely medzi konaním vo veci a konaním o neodkladnom opatrení. V konaní o neodkladnom opatrení postačuje pre vydanie rozhodnutia (na rozdiel od konania vo veci samej) i len osvedčenie skutočností preň významných, kým v konaní o veci je naopak potrebným preukázanie a to spôsobom vlastným dôkaznému konaniu, teda bezpečne, čiže spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti.

22. Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia je súd viazaný návrhom, pričom by však mal starostlivo zvážiť najmä rozsah navrhovaných obmedzení. Povinnosť zdržať sa disponovania s vecami alebo právami uloží vždy len takým spôsobom, aby neprímerane nenarušil hospodárske funkcie strany, voči ktorej predbežné opatrenie smeruje. Nariadenie neodkladného opatrenia je spravidla spojené so zásahom do vlastníckeho práva, pričom podľa článku 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky je možné vlastnícke právo obmedziť iba v nevyhnutnej miere. Nariadenie neodkladného opatrenia môže byť aj zásahom do práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť (článok 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Z týchto dôvodov je vždy potrebné posúdiť, či uložením navrhovaných obmedzení nedochádza k zásahu do uvedených základných práv nad nevyhnutnú mieru a či uloženie obmedzení sleduje legitímny cieľ.

23. Z návrhu žalobkyne vyplýva, že žalobou zo dňa 13.07.2012 sa jej právna predchodkyňa - K. K. domáhala voči F. S. - dlžníčke zaplata sumy 58.800 eur spolu s príslušenstvom. O tomto návrhu rozhodol Okresný súd Trnava rozsudkom zo dňa 05.06.2015 č.k. 13C/83/2012 spolu s rozhodnutím Krajského súdu Trnava zo dňa 19.12.2016 sp. zn. 23Co/875/2015 tak, že zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni sumu 58.800,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne od 11.09.2012 do zaplata a nahradiť jej trovy konania vo výške 7.994,92 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Dňa 23.12.2016 postúpila K. K. predmetnú pohľadávku žalobkyni a zároveň ako postupca písomne oznámila dlžníčke, že došlo k postúpeniu pohľadávky na žalobkyňu. Žalovaný a F. S. uzavreli dňa 10.12.1988 manželstvo, čím im zo zákona vzniklo aj bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, ktoré bolo za trvania ich manželstva zrušené rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 05.02.2013 č.k. 26C/2/2013-10 právoplatné dňa 07.02.2013. Žalovaný a jeho manželka uzavreli dohodu o vyporiadaní zrušeného bezpodielového spoluvlastníctva vo forme notárskej zápisnice N 149/2014, Nz 34585/2014 notárkou JUDr. Danielou Jaškovou na Notárskom úrade v Trnave dňa 23.09.2014, na základe ktorej všetok nehnuteľný majetok, ktorý tvoril predmet vyporiadania, nadobudol do výlučného vlastníctva iba žalovaný, pričom sa účastníci dohodli, že z titulu vyporiadania zrušeného BSM F. S. od manžela Q. S. nežiada vyplatiť žiadnu finančnú výplatu, náhradu. Zo znenia bodu 2 a 3 článku IV. predmetnej dohody vyplýva, že sa účastníci dohodli, že titulom vyporiadania zrušeného BSM F. S. previedla nehnuteľný majetok, ktorého hodnota podľa zhodného tvrdenia účastníkov dohody predstavuje spolu sumu 50.000,- eur na manžela Q. S. bez povinnosti akejkoľvek výplaty. Vklad vlastníckeho práva bol na základe vyššie uvedenej dohody povolený Okresným úradom Trnava, katastrálnym odborom dňa 15.10.2014 pod V 558/14 a Okresným úradom Banská Štiavnica, katastrálny odbor pod V 735/2014.

24. Cieľom neodkladných opatrení v občianskom súdnom konaní je provizórna (dočasná) úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené judikovanie vo veci samej. Dočasné rozhodnutie môže slúžiť aj ako záruka efektívnosti budúceho núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Takéto rozhodnutie je dočasné, obmedzuje sa na dosiahnutie len predbežných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred súdom a jeho zásahy a dôsledky, pokiaľ ide o právne postavenie povinnej osoby, sa musia minimalizovať so zreteľom na jeho zabezpečovací charakter. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je osvedčenie existencie práva vo veci samej a naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov.

25. Z povahy neodkladného opatrenia spočívajúceho v nenakladaní s vecami alebo právami v zmysle cit. § 325 ods. 2 písm. c) a d) CSP vyplýva, že má zabezpečovací aj preventívny charakter. Povinnosť nenakladať s vecami alebo právami sa môže nariadiť len účastníkovi konania, ktorý je tvrdným nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, t.j. žalovanému. Predpokladá to, že žalovaný má vec alebo právo vo svojej faktickej alebo právnej dispozícii. Nakladaním sa rozumie disponovanie vecami alebo právami prostredníctvom právnych úkonov, predovšetkým dvojstranných (zmluva o nájme, zmluva o výpožičke, záložná zmluva, predaj, darovanie, zámenná zmluva, zriadenie vecného bremena, zabezpečovací prevod práva a pod.), ale aj jednostranných (závet, opustenie veci), ba dokonca aj faktických činov (zničenie veci). Aktívna legitímácia svedčí žalobcovi, ktorý požaduje nenakladanie s vecami alebo právami (zákaz disponovania) aj z dôvodu, že veci a práva môžu slúžiť na splnenie dlhov žalovaného voči žalobcovi.

26. V prejednávanej veci je odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie toho názoru, že žalobkyňa osvedčila možnú existenciu práva vo veci samej (pravdepodobnosť nároku), keď z predložených dôkazov vyplýva, že v zmysle ust. § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka by mohli byť splnené podmienky odporovateľnosti namietaného právneho úkonu - Dohody o vyporiadaní zrušeného bezpodielového spoluvlastníctva spísanej vo forme notárskej zápisnice N 149/2014, Nz 34585/2014 notárkou JUDr. Danielou Jašekovou na Notárskom úrade v Trnave dňa 23.09.2014, na základe ktorej sa účastníci dohodli v zmysle čl. IV. na tom, že všetok nehnuteľný majetok v celkovej hodnote 50.000,- eur bude vlastníť iba manžel Q. S. (žalovaný) bez povinnosti vyplatenia finančnej náhrady manželke F. S. (dĺžníčka). Žalobkyňa predložením rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 05.06.2015, č.k. 13C/83/2012 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Trnava zo dňa 19.12.2016 sp. zn. 23Co/875/2015 a Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 23.12.2016 totiž preukázala existenciu exekučného titulu a teda vymáhateľnej (a v tomto prípade i vykonateľnej) pohľadávky voči dĺžníčke - F. S.. Žalobkyňa podala žalobu vo veci samej 18.01.2017, teda v lehote troch rokov od uskutočnenia právneho úkonu, ktorým mala byť podľa jej tvrdení ako veriteľka ukrátená, pričom právny úkon urobil dlžník so svojim manželom ako osobou jemu blízkou. Či je žalobkyňa skutočne nositeľom tvrdeného práva bude predmetom dokazovania v konaní vo veci samej. Na účely nariadenia neodkladného opatrenia však možno uzavrieť, že žalobkyňa pravdepodobnosť tohto práva osvedčila.

27. Druhou podmienkou nariadenia neodkladného opatrenia je existencia bezprostredne hrozacej ujmy na práve, o ktorom sa má rozhodovať, teda nutnosť dočasnej úpravy pomerov účastníka konania. Súd prvého stupňa v napadnutom uznesení uzavrel, že žalobkyňa takúto nutnosť nepreukázala, pretože žiadnym dôkazom neosvedčila, že žalovaný robí kroky smerujúce k nakladaniu s predmetnými nehnuteľnosťami alebo k ich zaťaženiu. Samotné tvrdenie žalobkyne o možnosti žalovanej nehnuteľnosti previesť nebolo pre osvedčenie nutnosti dočasnej úpravy pomerov postačujúce. S týmto záverom súdu prvého stupňa, ktorý bol podstatou námietok žalobkyne uvedených v odvolaní, sa však odvolací súd taktiež nestotožnil.

28. Ak súd uvádza, že žalovaný nevykonal žiadne úkony smerujúce k nakladaniu s nehnuteľnosťami, resp. ktoré by odôvodňovali predpoklad, že s predmetnými nehnuteľnosťami nakladáť zamýšľa, odvolací súd uvádza, že ak by bolo potrebné čakať na takéto právne úkony žalovaného, neodkladné opatrenie by už nebolo možné ani nariadiť, čím by takáto forma právnej ochrany účastníka konania (v tomto prípade žalobkyne) bola neefektívna, oneskorená a iluzórna. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia nie je poskytovať neefektívnu ochranu práv, ale naopak poskytnúť ochranu včasnú a efektívnu.

29. Pre nariadenie neodkladného opatrenia po začatí súdneho sporu postačuje potreba zachovať skutkový a právny stav, aký existoval ku dňu začatia konania, aby sa spor vyriešil medzi totožnými účastníkmi ako v čase začatia konania a nepredlžoval sa súdny spor zbytočne v dôsledku zmeny účastníkov.

30. Odvolací súd sa tak stotožňuje s právnym názorom odvolateľky, že v danom prípade nemá zabezpečovacie opatrenie ex lege prednosť pred neodkladným opatrením v zmysle ustanovenia § 324 ods. 3 CSP, nakoľko podľa § 343 ods. 1 CSP zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa ak je obava, že exekúcia bude ohrozená, avšak žalobkyňa si v tomto konaní vo veci samej voči žalovanému neuplatňuje zaplatenie peňažnej pohľadávky. Peňažnú pohľadávku má voči dĺžníčke - manželke žalovaného, ktorá sa právnym úkonom - Dohodou o vyporiadaní zrušeného bezpodielového spoluvlastníctva dohodla so žalovaným o jeho vyporiadaní tak, že všetok nehnuteľný majetok v hodnote 50.000,- eur získal do vlastníctva iba manžel Q. S. (žalovaný), pričom však dĺžníčka nie je účastníkom konania vo veci samej. Taktiež nariadenie zabezpečovacieho opatrenia by žiadnym spôsobom neobmedzilo žalovaného v prevode tohto majetku na tretiu osobu, avšak postavenie žalobkyne by sa po takomto úkone žalovaného výrazne sťažilo, pretože by musela podať ďalšiu odporovateľnú žalobu. Ďalej je odvolací súd toho názoru, že poznámka zapísaná v katastri nehnuteľnosti podľa § 38 zákona č. 162/1995 Z.z. len informuje potencionálneho nadobúdateľa predmetnej nehnuteľnosti o prebiehajúcom súdnom spore, má teda len informatívny charakter a nenahrádza inštitút neodkladného opatrenia, nakoľko nebráni vlastníčkovi tejto nehnuteľnosti s jej nakladaním napr. s jej ďalším prevodom alebo zaťažením.

31. Občiansky zákonník v § 42b ods. 1, 2 umožňuje veriteľovi odporovať právnomu úkonu dlžníka žalobou na súde proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech. Právo odporovať právnomu úkonu možno uplatniť podľa odseku 3 § 42b OZ nielen proti osobám, ktoré s dlžníkom dojednali odporovateľný právny úkon, ale aj proti ich dedičom alebo právnym nástupcom; proti tretím osobám len vtedy, ak im boli známe okolnosti odôvodňujúce odporovateľnosť právnomu úkonu proti ich predchodcovi. Znenie tohto zákonného ustanovenia dáva jednoznačnú odpoveď na otázku, či je potrebné v priebehu konania o odporovateľnosť právneho úkonu zachovať právny stav, ktorý nastal v dôsledku odporovaného právneho úkonu, pretože proti tretím osobám (na ktoré by mohol žalovaný bez zákazu dispozície uloženej súdom previesť svoje nehnuteľnosti) by mohla žalobkyňa uplatniť svoj nárok len za sprísnených podmienok (ak im boli známe okolnosti odôvodňujúce odporovateľnosť právnomu úkonu proti ich predchodcovi).

32. Odvolací súd tiež zohľadnil možné následky zásahov do práv účastníkov konania vyvolané nariadením neodkladného opatrenia. Na jednej strane ide o (tvrdené) právo žalobkyne (pohľadávka) na zaplatenie vysokej sumy finančných prostriedkov (cca 58.000 eur s prísl.), ktorých uspokojenie iným spôsobom ako exekúciou predmetných nehnuteľností sa javí ako značne sťažené (ak nie nemožné) a na druhej strane je vlastnícke právo žalovaného, ktoré nadobudol na základe právneho úkonu, ktorého účinnosť voči žalobkyni je vo veci samej namietaná. Ak žalovaný nemá úmysel predmetné nehnuteľnosti previesť na inú osobu, resp. iným spôsobom s nimi nakladať, zásah do jeho vlastníckeho práva v podobe zákazu takéhoto nakladania je fakticky iba formálny a nemá žiadny reálny dopad na žalovaného. Ak naopak žalovaný má úmysel tieto nehnuteľnosti scudziť, prípadne zaťažiť, je daná bezprostredná hrozba ujmy na právach žalobkyne, a teda dôvod na vydanie neodkladného opatrenia. Za daných okolností sa preto javí, že nariadenie neodkladného opatrenia navrhnutého žalobkyňou môže splniť svoj zákonný účel, ktorým je zabezpečenie dočasnej ochrany práv, ktoré sú predmetom konania vo veci samej, ktorých pravdepodobnosť žalobkyňa osvedčila a zásah do ktorých zo strany žalovanej je reálny (účasť žalovaného na odporovateľnom úkone odôvodňuje predpoklad hrozby ďalšieho zásahu), keď na druhej strane žalovaný nebude neprimerane obmedzený na svojich právach vzhľadom na mieru a rozsah ohrozenia tvrdených práv žalobkyne.

33. Odvolací súd tak nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia neboli splnené. Základnou podmienkou podľa § 324 CSP je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov a táto v danej veci preukázaná bola práve tým, že prípadným prevodom nehnuteľností na tretie osoby by sa zhoršilo postavenie žalobkyne, ktorá osvedčila svoj nárok vyplývajúci z § 42b OZ (možnosť odporovať právnomu úkonu) keďže je veriteľom prevodcu F. S. a to na základe rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 05.06.2015 č.k. 13C/83/2012 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Trnava zo dňa 19.12.2016 sp. zn. 23Co/875/2015 a na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky z 23.12.2016.

34. Pri rozhodovaní zoberal odvolací súd do úvahy aj rovnováhu individuálnych záujmov, ktoré by mohli byť nariadením neodkladného opatrenia dotknuté, zhodnotil a porovnal záujmy účastníka, v prospech ktorého sa má neodkladné opatrenie nariadiť a záujmy účastníka, ktorého môže nariadenie neodkladného opatrenia poškodiť, pretože pri aplikácii dočasnej úpravy právnych vzťahov je významným atribútom aj zásada proporcionality. Pokiaľ žalovaný nemá záujem prevádzať, či inak nakladať s nehnuteľnosťami, vydanie neodkladného opatrenia ho v podstate nijakým spôsobom neobmedzí. Avšak pre hospodárnosť súdneho konania o neúčinnosť právneho úkonu je potrebné, aby bol zachovaný okruh účastníkov v konaní; prípadným reťazením zmlúv a zmenou okruhu účastníkov v konaní by sa súdne konanie predĺžilo. Zákaz dispozície s nehnuteľnosťami má v tomto význame aj preventívny účinok.

35. S poukazom na to, čo bolo v konaní osvedčené, odvolací súd potom uzatvára, že v danom prípade bol naplnený predpoklad na nariadenie neodkladného opatrenia a to existencia potreby bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu.

36. Vzhľadom na vyššie uvedené, dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Keďže je možné skonštatovať, že boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, odvolací súd napadnuté uznesenie v zmysle ust. § 388 CSP zmenil tak, že návrhu na nariadenia neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel.

37. O prípadnej náhrade trov tohto odvolacieho konania bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa toto konanie bude končiť (§ 262 v spojení s § 396 ods. 1 CSP).

38. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať dovolanie (§ 421 ods. 2 CSP).